

NOVUSRAPPORT:

BÄSTA PARTI I DE VIKTIGASTE POLITISKA SAKFRÅGORNA

Mars 2023

Novus undersöker återkommande vilket politiskt parti som anses föra bäst politik i olika politiska sakfrågor.

Kommentar

M återtar lag och ordning från SD, vilket är intressant. I Novus väljarbarometer för Mars ser vi att M ökar lite och SD minskar, vilket har varit en trend sedan november 2022 att M sakta men säkert ökat och vunnit väljare samtidigt som SD tappat. M är nu statistiskt säkerställt större än SD om det vore val idag. Bakgrunden till väljarstöd är förtroende för partiföreträdare och politiska sakfrågor. Att M då vinner förtroende i nästa viktigaste sakfrågan är viktigt för väljarstödet. Även i försvarsfrågan som ökar statistiskt säkerställt jämfört med nov 2022 anses M vara bästa parti vilket är ytterligare en förklaring.

Men det är fortfarande S som dominerar i sakfrågeägarskap precis som de har det högsta väljarstödet sedan 2009 så har de absolut flest politiska sakfrågor de anses vara bäst på. Av de 27 politiska frågorna vi undersöker anses S var bäst i 18 och näst bäst i 8. Endast i djurrättsfrågor som ligger på plats 22 är inte S på första eller andra plats.

Gör man samma beräkning för M så anses de vara bäst på 5 av 27 frågor och näst bäst på 9 frågor. Men övriga 13 frågor är de inte första eller andra plats hos svenska folket.

SD äger en fråga och är näst bäst på ytterligare en. Vilket är återigen en påminnelse om att SD primärt är ett "motparti" ett parti man röstar på för att stoppa en negativ utveckling mer än för att göra något bättre. Men sen har SD några frågor de har en stark tredjeplats på, så det är inte bara protest som bygger deras stöd, men viktigt att komma ihåg att stödet bakom SD har en annan logik än de flesta andra partierna. Definitivt så när man tittar på de tre största.

MP äger faktiskt fler frågor än SD, tre stycken. Men två av dessa miljö och klimat är globala frågor som inte löses enligt väljarna på det inrikespolitiska planet och därför är till mer nytta för MP att vinna väljare på i EU valet mer än det är i riksdagsvalet.

C är värt att nämna också. Demirok kom in med den partiledaren som haft lägst förtroende någonsin i Novus undersökningar och i vår valanalys vet vi att C vann väljare pga Annie Lööf och "mot SD" men saknar helt politisk sakfrågeägarskap ens i de frågor som traditionellt förknippas med C. Inte i en enda fråga har ens en tiondel av väljarna förtroende för C och dess politik. KD som också hamnade under 4 % spärren i Novus väljarbarometer har liknande utmaningar. De har lite starkare sakpolitiskt ägarskap. Men i för få frågor och i t.ex. sjukvårdsfrågan som mer handlar om regionvalet. Samt familjepolitik som i nuläget med alla nationella och internationella kriser, ligger extremt långt ned på väljarnas prioriteringslista.

V har en relativt stark position i många sakfrågor, bakgrunden till det är att de upplevs ha en tydligare ideologisk grund till sin politik än många andra partier har idag, sannolikt mer än de stora ledande

partierna i riksdagen har som mer är starka på att förvalta där den ideologiska bakgrunden till politiken är mer otydlig.

Denna ideologiska grund lyser igenom i de frågor väljarna anser V är starka. Frågor som rör det offentliga och välfärden, frågor som socialförsäkringar, sjukvården, jämställdhet, pensioner. V är inte starkast i någon av dessa frågor, för den ideologi som ligger bakom V:s positionering är samtidigt något som de flesta svenskar inte vill ska gå för långt. I ett internationellt perspektiv kan man säga att alla svenskar är socialdemokrater, vilket lyser igenom i alla partiers politik. Men där är Vänstern för mycket vänster för de flesta.

Men den ideologiska grund V har och som väljarna ser, är egentligen något alla partier behöver visa att baserar sin politik på. Det hade stärkt förtroendet och gjort att partiernas politik känns mer logiska och förutsägbara. Två egenskaper väljarna vill ha från våra politiska partier. Svensken vill så klart ha en trygg förvaltning av landet "Sverige AB" men man vill se att skillnaderna i riktning och lösningar är baserat på en vision om framtiden baserat på de värderingar som partierna står bakom. De man har gemensamt med alla och där man har något lite extra som lockar väljarna att lita på och rösta på dem.

Torbjörn Sjöström

VD

Novus

Undersökningen har genomförts på Novus eget initiativ. I rapporten redovisas vilket parti som enligt det svenska folket äger de 10 viktigaste politiska sakfrågorna.

Undersökningen är genomförd på 1034 intervjuer under perioden 16 – 22 februari 2023 i åldersgruppen 18–79 år mot ett slumpmässigt individurval av svenska folket. Undersökningen ger därför en god bild av vad svenska folket i undersökt åldersgrupp tycker i frågan. **Ett slumpmässigt urval av befolkningen innebär att vi kan ange felmarginaler och statistiskt säkerställda förändringar.** Vid osäkerhet för hur en siffra ska tolkas, var vänlig kontakta Novus.

Sammanfattning

Jämfört med den senaste mätningen (november 2022) ser vi att samma tre frågor placerar sig i toppen av listan över vilka sakpolitiska frågor svenskarna tycker är viktigast. Sjukvård, lag och ordning samt skola och utbildning prioriteras högst. Inga nya frågor tar sig in på topp tio listan i denna mätning, däremot ser vi några mindre positionsförflyttningar. Energifrågan går från en sjätteplats till en fjärdeplats och frågan om Sveriges försvar går från en tioendeplassering till en sjundeplats i denna mätning. Socialdemokraterna anses ha bäst politik i fyra av de tio frågorna och i resterande frågor anses de föra näst bäst politik. Moderaterna anses ha bäst politik i tre av de tio frågorna. Miljöpartiet anses ha bäst politik i två och Sverigedemokraterna i en.

Fråga: Vilket parti tycker du har bäst politik i nedanstående politiska frågor?

Position sakfråga	Sakfråga	2023 feb	2022 nov	2022 sep	2022 aug	2022 juli	2022 juni	2022 maj	2022 april	2022 mars	2022 jan	2021 dec	2021 aug	2021 feb
1	Sjukvården	S 23%	S 25%	S 24%	S 20%	S 23%	S 23%	S 20%	S 22%	S 24%	S 20%	S 24%	S 20%	S 23%
2		M	SD	SD	SD	M	M	M	M	M	M	M	M	M

	Lag och ordning	24%	23%	23%	21%	21%	25%	23%	26%	22%	26%	23%	26%	26%
3	Skola och utbildning	S 20%	S 22%	S 24%	S 20%	S 21%	S 21%	S 19%	S 22%	S 22%	S 21%	S 23%	S 18%	S 20%
4	Energipolitik	M 22%	M 23%	M 21%	M 23%	M 23%	M 26%	M 23%	M 22%	M 23%	M 23%	M 22%	M 23%	M 21%
5	Invandring/integration	SD 29%	SD 31%	SD 34%	SD 30%	SD 27%	SD 28%	SD 29%	SD 28%	SD 30%	SD 32%	SD 31%	SD 28%	SD 31%
6	Landets ekonomi	S 31%	S 30%	S 29%	S 27%	S 27%	S 30%	S 27%	S 27%	S 28%	S 27%	S 28%	M 27%	M 28%
7	Försvaret	M 26%	M 26%	S 26%	S 23%	M 23%	S 26%	M 25%	S/M 24%	S/M 23%	M 24%	M 22%	M 23%	M 23%
8	Klimatet*	MP 21%	MP 24%	MP 24%	MP 20%	MP 22%	MP 19%	MP 18%	MP 17%	MP 16%	MP 15%	MP 20%	MP 22%	MP 23%
9	Äldreomsorg	S 20%	S 23%	S 21%	S 19%	S 22%	S 20%	S 18%	S 20%	S 20%	S 17%	S 20%	S 16%	S 16%
10	Miljön*	MP 23%	MP 24%	MP 24%	MP 20%	MP 22%	MP 19%	MP 18%	MP 17%	MP 16%	MP 15%	MP 20%	MP 22%	MP 23%

Tabell 1. *Miljö och klimat mättes tidigare som en fråga, från och med november 2022 delades frågan upp i två.

Av de tio viktigaste frågorna anses Socialdemokraterna ha bäst politik i flest antal frågor, sjukvården, skola och utbildning, landets ekonomi och äldreomsorg. Moderaterna anses föra bäst politik i frågor som lag och ordning, energipolitik och försvarspolitik. Miljöpartiet äger frågorna klimat och miljö och Sverigedemokraterna anses ha bäst invandrings- och integrationspolitik.

I tabellen nedan redovisas partiernas resultat för varje politisk fråga. De frågor som redovisas i tabellen är de tio politiska frågor som väljarna anser vara de viktigaste.

Pos.	Viktigaste Fråga	M	L	C	KD	S	V	MP	SD
1	Sjukvården	9%	3%	2%	12%	23%	10%	1%	6%
2	Lag och ordning	24%	2%	1%	3%	20%	7%	1%	18%
3	Skola och utbildning	10%	14%	2%	3%	20%	7%	1%	8%
4	Energipolitik	22%	2%	4%	3%	21%	6%	7%	10%
5	Invandring / integration	12%	3%	3%	2%	17%	10%	2%	29%
6	Landets ekonomi	27%	2%	2%	1%	31%	4%	0%	6%
7	Försvaret	26%	3%	1%	2%	22%	4%	1%	9%
8	Klimatet	12%	2%	6%	2%	13%	6%	21%	9%
9	Äldreomsorg	6%	2%	2%	10%	20%	11%	1%	8%
10	Miljön	11%	2%	6%	3%	12%	6%	23%	7%

Tabell 2. Sakfrågorna i tabellen är sorterade i den ordning svenska folket prioriterar frågorna. Tabellen visar vilket parti svenska folket tycker har bäst, och näst bäst politik i varje enskild sakfråga. Cellen med högst värde är färgad mörkgrön och cellen med näst högst värde ljusgrönt. Exempelvis: i den viktigaste politiska frågan, sjukvården, anser det svenska folket att Socialdemokraterna (23%) har den bästa politiken, följt av Kristdemokraterna (12%).

Svenskarnas viktigaste sakpolitiska frågor nedbrutet på riksdagspartierna.

I svenskarnas viktigaste sakpolitiska fråga, sjukvården, anses Socialdemokraterna (23%) föra bäst politik. Kristdemokraterna (12%) anses föra näst bäst politik i frågan, dock skiljer det hela 11 procentenheter mellan de två partierna. Socialdemokraterna (20%) för enligt det svenska folket just nu även bäst politik i den tredje viktigaste frågan, frågan om skola och utbildning, där Liberalerna (14%) anses föra näst bäst politik.

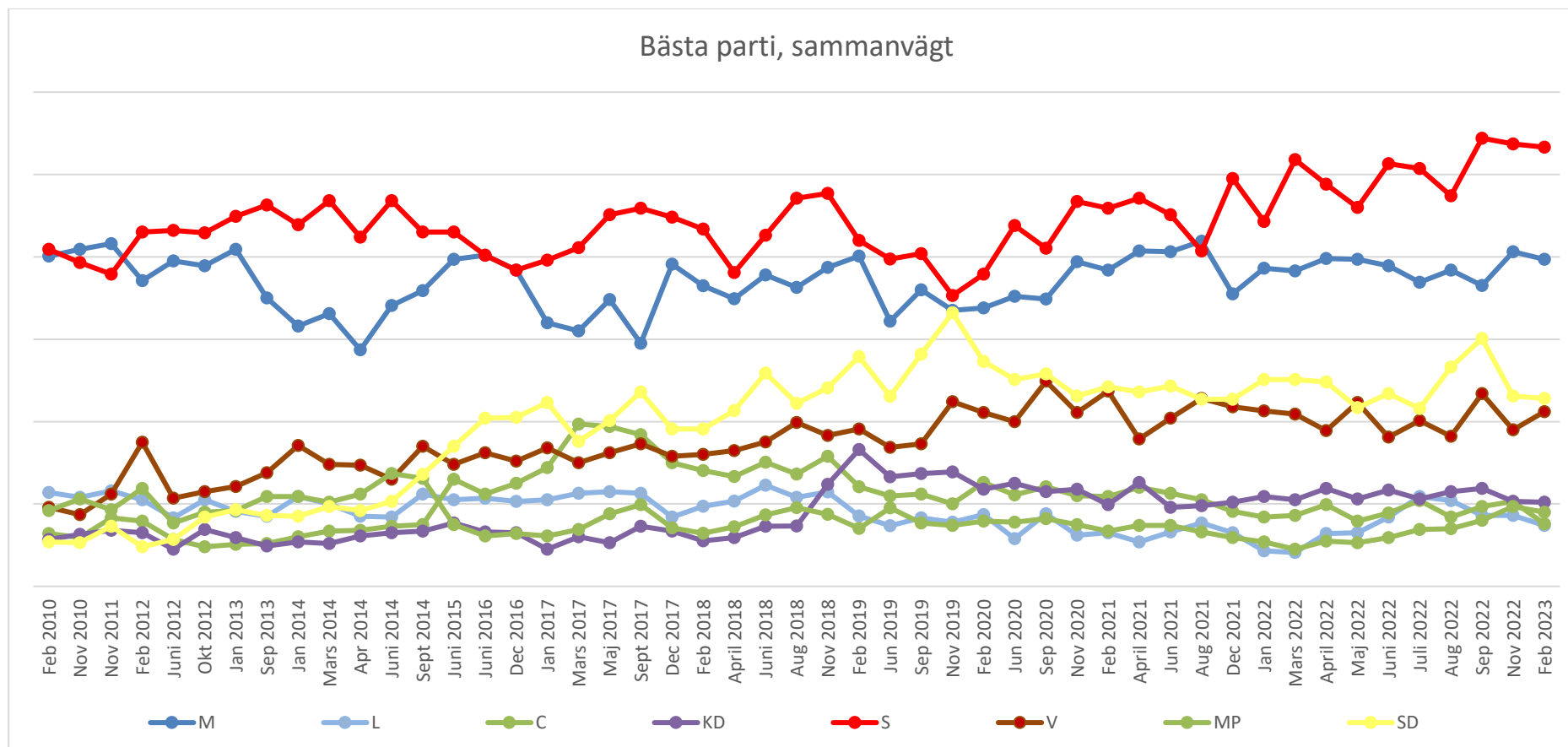
Jämfört med den senaste mätningen ser vi att Moderaterna (24%) tagit över den näst viktigaste frågan, frågan om lag och ordning, från Sverigedemokraterna som ansågs "äga" frågan i november 2022. Socialdemokraterna anses nu dessutom föra näst bäst politik i frågan (20%).

Enligt våra studier byggs väljarstödet upp enligt följande: Det börjar med förtroende, har man förtroende för partiföreträdarna blir politiken intressant och värd att titta på. Har man inte förtroende så är det inte troligt att politiken man för fram kommer att genomföras. Litar man inte på partiföreträdarna blir politiken ointressant. Litar man på dem blir politiken värd att titta på. Anser man sedan att politiken är bra så kan man tänka sig att rösta på partiet. Är ett parti starkt i de politiska sakfrågorna kommer det också synas i väljarbarometern.

Socialdemokraterna kan i denna mätning påstås vara vinnare av det politiska sakfrågeägarskapet. Partiet anses föra bäst, eller näst bäst politik i samtliga av de tio viktigaste frågorna. Moderaterna äger tre av de tio viktigaste frågorna och anses föra näst bäst politik i en. Miljöpartiet och Sverigedemokraterna äger två respektive en fråga vardera och Vänsterpartiet anses föra näst bäst politik i en. Precis som i föregående mätning anses Centerpartiet varken äga, eller föra näst bäst politik i någon av de tio viktigaste frågorna.

För mer information kontakta:

Torbjörn Sjöström
Epost: torbjorn.sjostrom@novus.se

Tabell 4. Sammanräkning av sakfrågeägandeskap per politiskt parti.

Här är det totala sakfrågeägarskapet summerat per parti. En sammanräkning som vi sett ger en god bild av det totala stödet för ett parti i väljaropinionen. Även om sakfrågeägarskap inte säger allt, har vi över tid sett ett att det tycks finnas ett samband mellan sakfrågeägandeskap och opinionsstödet.

Positionering	Sakfråga	M	L	C	KD	S	V	MP	SD	Inget/Vet ej	
1	Sjukvården	9%	3%	2%	12%	23%	10%	1%	6%	36%	S KD
2	Lag och ordning	24%	2%	1%	3%	20%	7%	1%	18%	24%	M S
3	Skola och utbildning	10%	14%	2%	3%	20%	7%	1%	8%	35%	S M
4	Energipolitik	22%	2%	4%	3%	21%	6%	7%	10%	26%	M S
5	Invandring / integration	12%	3%	3%	2%	17%	10%	2%	29%	22%	SD S
6	Landets ekonomi	27%	2%	2%	1%	31%	4%	0%	6%	28%	S M
7	Försvaret	26%	3%	1%	2%	22%	4%	1%	9%	33%	M S
8	Klimatet	12%	2%	6%	2%	13%	6%	21%	9%	28%	MP S
9	Äldreomsorg	6%	2%	2%	10%	20%	11%	1%	8%	39%	S V
10	Miljön	11%	2%	6%	3%	12%	6%	23%	7%	31%	MP S
11	Pensioner	10%	2%	1%	4%	23%	12%	0%	9%	38%	S V
12	Sysselsättning / arbetslösheten / jobben	20%	2%	2%	2%	24%	6%	0%	7%	37%	S M
13	Jämställdhet	10%	4%	3%	5%	20%	18%	3%	6%	30%	S V
14	Skatter	24%	2%	2%	1%	24%	8%	1%	7%	31%	S V
15	Boende	12%	2%	2%	2%	19%	11%	1%	5%	45%	S M
16	Barnomsorg	6%	2%	1%	8%	23%	8%	1%	5%	46%	S V
17	Fördelningspolitiken	11%	1%	2%	3%	19%	9%	1%	7%	48%	S M
18	Infrastrukturpolitik	15%	1%	3%	1%	19%	5%	2%	6%	49%	S M
19	Utrikespolitik	23%	2%	2%	1%	26%	5%	1%	6%	36%	S M
20	Socialförsäkringarna (a- kassa, sjukförsäkringen mm)	10%	2%	2%	3%	26%	10%	0%	10%	37%	S
21	Företagande / näringspolitik	31%	3%	7%	2%	15%	4%	0%	5%	32%	M S
22	Djurrättsfrågor	3%	0%	6%	3%	6%	7%	18%	4%	53%	MP V
23	Privatiseringar	20%	3%	3%	2%	16%	12%	0%	6%	38%	M S
24	EU / EMU	17%	4%	3%	3%	21%	5%	1%	10%	36%	S M
25	Familjepolitik	7%	4%	2%	14%	23%	9%	1%	7%	33%	S KD
26	Integritetsfrågor (tex. FRA-frågan)	10%	3%	1%	2%	14%	6%	1%	11%	52%	S SD
27	Regionalpolitik	9%	2%	5%	5%	16%	6%	1%	7%	50%	S M